



Országos Urbanisztikai Konferencia



ABSZTRAKT FÜZET



A VÁROSI ZÖLDTERÜLETEK FEJLESZTÉSÉNEK KORLÁTOZÓ TÉNYEZŐI ÉS KOMPLEXITÁSA SZEGED PÉLDÁJÁN

Előadó

TRÁSER NÁNDOR ZOLTÁN

Szegedi Tudományegyetem Természettudományi és Informatikai Kar, Gazdaság- és Társadalomföldrajz Tanszék
mester szakos egyetemi hallgató

Társszerző

Nagy Gyula

Szegedi Tudományegyetem Természettudományi és Informatikai Kar, Gazdaság- és Társadalomföldrajz Tanszék

A klímaváltozás negatív hatásai elleni küzdelem az Európai Unió kiemelt prioritása. Az Európai Zöld Megállapodás megvalósításában az egyik legfőbb tényező a városok fenntarthatóbbá tétele, melynek egyik legkézenfekvőbb eszköze a városi zöldterületek fejlesztése, melyek a pandémia során megnövekedett látogatottságuk nyomán is kiemelten fontosak, még az egyik legzöldebb magyar város, Szeged esetében is. Ezek fontosságát jól mutatja, hogy a Fenntartható Városfejlesztési Stratégiákban hangsúlyosan jelenik meg a zöldfelületi rendszer vizsgálata, fejlesztési igényeinek a megállapítása. A zöldterületek fejlesztése a városok társadalmi szempontjából is kiemelt, hiszen azon kívül, hogy hozzájárulnak a klímaváltozás elleni harchoz, számos kulturális és rekreációs célt szolgálnak, melyek az emberek jóllétét biztosítják. A városi zöldterületek állapotuk, használatuk, jogi státuszuk és az általuk nyújtott szolgáltatások szempontjából sem azonosak. Így a fejlesztések sikerességéhez elengedhetetlen a rendszerezésük, csoportosításuk és az ezekhez kapcsolódó differenciált fejlesztési célkitűzések megfogalmazása. Kutatásunk fő célja a szegedi zöldterületek rendszerezése és olyan fejlesztési klaszterek kialakítása volt, melyek tükrözik a zöldterületek által nyújtott potenciális és tényleges kulturális ökoszisztéma-szolgáltatásokat. Kutatási kérdésünk ehhez kapcsolódóan kettős volt. Egyrészt, hogy a zöldterületek milyen kulturális ökoszisztéma-szolgáltatásokat nyújtanak és azok milyen módszerrel mérhetők, illetve, hogy a felmért szegedi zöldterületek milyen fejlesztés-orientált jellemzőkkel írhatók le, milyen csoportokat képeznek. Munkánk során térinformatikai adatbázist hoztunk létre Szeged belterületének zöldterületeiből az Urban Atlas, az Open Street Map és Szeged Településszerkezeti Terve alapján, melyből 19 mintaterület választottunk ki városrészi alapon. Minden mintaterületen három alkalommal a zöldterületek valós és potenciális kulturális ökoszisztéma-szolgáltatásaira és látogatottságukra vonatkozóan készült felmérés. A felmérés eredményeként négy fő zöldterületfejlesztési klaszter jött létre: belvárosi terek, kertvárosi játszóterek, központi jelentőségű parkok és informális jellegű zöldterületek. A jól szabályozott és megalapozott jogi keretrendszer, mely alapján mérnöki-műszaki szempontból le lehet határolni a városi zöldterületeket nem feltétlenül mutatják meg a város valós zöldfelületi rendszerét. Távérzékeléssel és közösségi bevonással készített adatforrások felhasználásával lehet egy olyan átfogó adatbázist létesíteni, amelyben megjelennek azon közösségi terek is, melyek ugyan kevés zöld vegetációt tartalmaznak, azonban rekreációs, kulturális ökoszisztéma-szolgáltatási szempontból kiemelkedő jelentőségűek.